

ÉLTETŐ ELLENTÉTEK

Az Észti Nemzeti Opera két előadása / Miskolci Nemzetközi Operafesztivál 2010
2010.06.13.

Olykor a legvadabb ellentétek éltetik, lökik előre a művészetet. Ezt tapasztalhattuk az Észti Nemzeti Opera két miskolci fellépésén. A Traviata nemes konzervatívizmusa után a kortárs opera Wallenberg életéről szinte sokkolóan hatott. CSONT ANDRÁSA KRITIKÁJA.

A meghökkentő ellentétek mellett talán mindössze egy dolog volt közös a két szcenírozásban: észti vendégeink feltehetően kedvelik a színes, pompás képeket, a nagyszínpadi levegőt, a tágas dimenziókat, a dekoratív ruhákat, a jelentéssel telített díszletelemeket. Egyszóval a látványt. Ennek megfelelően a *Traviata* mindvégig tükrök között játszódott, ekként utalva talán a darabban rendkívüli szerepet játszó társasági, nagyvilági párizsi életre, ugyanakkor pedig az önismeretre illetve annak hiányára, Hrabballal szólva, a „tükrök árulására” - utóbbi ugyancsak fontos részét alkotja Verdi alakformálásának. Am a tükrök villogása-forgása egészében kevésnek bizonyult egy nagy élményt hozó estéhez, és noha nem vitatható az előadás következetessége, izléses ódivatúsága, inkább közhelyesnek, talán túlzottan érzelmősnek éreztem az egész megformálását, noha a giccs határát soha nem lépte át a rendezés, **Neeme Kuningas** munkája.

Jelenetek a Wallenberg előadásából. A képen Eichmann és Wallenberg

Ha a szcenírozás nem hoz semmi különöset, akkor az énekeseken áll vagy bukik az egész. Három nagy szerep van Verdi remekében, és elmondható, hogy egyikben sem láttunk makulátlan alakítást. Violettaként **Aile Asszonyi** lépett fel, aki egyértelműen a színház sztárjának látszik, erre predesztinálja rendkívül előnyös külseje (vulgo: vakító északi szépsége), erős, nagyon fajsúlyos színpadi jelenléte. Hangja, technikája is kielégítő, bár magasságai kissé erőltetettek, koloratúrái nem elég flottak, gördülékenyek, természetesek. Am a középső fekvésben nagyon meggyőző, szép legátókkal dolgozik, és érezhető volt, hogy mintegy a szükségből csinálna erényt, azaz a hamisítatlan bel canto hang hiányában inkább modernebb, karcosabb éneklésre törekszik. Ez elsősorban a lírai

jelenetekben volt hatásos, vagy olyankor, amikor a megsebzett, a méltánytalanul megalázott nő dühét, netán fájalmát vitte színre. Nagy kár viszont, hogy a szerelem útvesztőinek ábrázolásához nem akadt valódi partnere. Alfredo szerepében **Mart Madiste** se a hőst, se a lúzert nem észleltette; végig erősen orrhagon dalolt, valahol hátulról, mintegy a fültövéből vagy a tarkójából jött a hangja, és ez boldogtalan perceket okozott, mind neki, mind a közönségnek. Hatásosabb volt az apa figuráját megjelenítő **Jassi Zahharov**, ám ő meg mondhatni, túl hatásos volt, amennyiben már első megszólalásakor olyan fortét szólaltatott meg, ami felrezzentette még azokat is, akik már könnyű álomba szenderültek a késő éjszakába nyúló előadáson. Szép, de kissé nyers hang, bár a „*Piangi, piangi*” szakaszban még a köszívű Recenzenst is majdnem megríktatta.

Raoul Wallenberg életét operaszínpadra vinni, Eichmann-nal, Ronald Reagannel, a KGB-vel, Gulággal és még sok egyéb történelmi szörnyűséggel – hát ez nem tartozik a kellemes, felhőtlen szórakozást ígérő vállalkozások táborába; abszurd, netán giccses ötlet kissé. De hát miért lenne több közünk az ókori operai zsidókhöz, vagy dalszínházi hugenottákhoz, mint a nemrég lezárt (?) 20. századunk jól ismert alakjaihoz, olyanokhoz, akik

